

V ě c: Dr. Josef V. S. v Praze proti rozh. zem. úřadu v Praze z 5. prosince 1934 (za zúč. hlav. město Prahu adv. Dr. František Fröhlich z Prahy) o náhradě škody způsobené zanedbáním místně policejní povinnosti obce.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání st-lovo z výměru okr. úřadu Praha-venkov, delegovaného podle § 11 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. zvláště k projednání této záležitosti, z 8. května 1934, jímž bylo vysloveno, že obec hlav. města Prahy není povinna dáti st-li jím požadovanou náhradu škody vzniklé mu 17. prosince 1932 zanedbáním místní policie. Výrok ten byl odůvodněn v podstatě poukazem na to, že podle § 81 praž. statutu je sice obec pražská povinna udržovati třídy a silnice ve stavu takovém, aby byla po nich možna bezpečná chůze a jízda, a že proto je také povinna ulice podle potřeby čistiti a při náledí i posypávati, že však opominutí této povinnosti není postaveno — jako je tomu v § 37 čes. obec. zřiz. — pod sankci zodpovědnosti za škodu z toho vzešlou, kdyžtž § 81 odst. 2 statutu tuto zodpovědnost připíná jen na ty případy, kdy obec opominula na výkon místní policie povolití potřebné peněžní prostředky, což však v daném případě nebylo ani tvrzeno.

Jednaje o stížnosti podané na toto rozhodnutí, vycházel soud z těchto úvah:

Na sporu jest otázka, zda v obcích, pro něž platí obec. zřízení, ve kterém není pozitivního ustanovení, že obec je povinna nahraditi škodu vzniklou zanedbáním místně-policejních povinností jí zákonem uložených — jako je tomu v § 37 čes. obec. zřiz. — lze povinnost takovou přesto obci ukládati. Otázkou touto se zabýval tento soud již ve svém nálezu Boh. A 11.753/35, ve kterém vyslovil, že ve Slezsku není kromě předpisu § 34 odst. 2 slez. obec. zřiz., který jedná o nepovolení finančních prostředků k výkonu místní policie, ustanovení, které by zakládalo veřejnoprávní nárok na náhradu škody proti obci ze zanedbání povinné péče při výkonu její místně-policejní pravomoci. — Při názoru tom setrval soud i v daném případě a odkazuje podle § 44 jedn. řádu na podrobné odůvodnění prv citovaného nálezu. Ježto pak po stránce pro dnešní spor rozhodné má statut hlav. města Prahy stejná ustanovení jako obec. zřízení slezské — i v tomto statutu je náhradní povinnost v § 81 stanovena jen na nepovolení potřebné sumy peněz na výkon místně-policejních povinností obce, tedy na opominutí obecního zastupitelstva jakožto orgánu povolujícího prostředky pro výkon místní policie potřebné, nedisponujícího však s nimi — shledal soud, že ani v tomto statutu není zákonného podkladu, na němž by bylo lze založiti nárok poškozeného na náhradu škody způsobené obcí pražskou zanedbáním jiných povinností místně-policejních.

Č. 12.852.

S a m o s p r á v a o b e c n í: * Zodpovědnost obce za policejně bezvadný stav veřejného chodníku (§ 37 obec. zřiz. čes.) není vyloučena

tím, že tento chodník nebyl dosud obcí podle § 92 stav. řádu pro Čechy převzat.

(Nález z 8. dubna 1937 č. 12.091/37.)

V ě c: Městská obec Kadaň proti rozh. zem. úřadu v Praze z 11. června 1934 o náhradě škody podle § 37 obec. zřiz.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad odvolání stěžující si obce z výměru okr. úřadu v Kadani ze 6. března 1933, jímž bylo uznáno, že jmenovaná obec je podle § 37 obec. zřiz. povinna nahraditi zúč. Bertě L. škodu, kterou utrpěla 15. srpna 1932 tím, že na vadném chodníku před domem čp. 182 v Kadani uklouzla a těžce se zranila.

Jednaje o stížnosti podané do tohoto rozhodnutí vycházel soud z těchto úvah:

Žal. úřad vychází po stránce právní z názoru, že chodník je součástí obecních komunikací po rozumu § 28 obec. zřiz. a že proto od té chvíle, kdy je fakticky ponechán obecnému užívání, náleží jediné obci povinnost starati se o snadnost a bezpečnost provozu na něm; okolnost, kdo je ve smyslu § 92 stav. řádu povinen nésti náklad na jeho udržování, je pro existenci oné policejní povinnosti obce, založené samostatně v §§ 28 a 37 obec. zřiz., irelevantní. Stížnost nepopírá, že chodník ponechaný obecnému užívání je součástí veřejných komunikací a že se zásadně na něj vztahuje povinnost obce, starati se o bezpečnou a snadnou chůzi na něm po rozumu § 28 obec. zřiz. se sankcí § 37 obec. zřiz., má však zato, že tato zásada je modifikována ustanovením § 92 stav. řádu, které potud, pokud ukládá povinnost udržovati chodník majiteli domu, v tomto rozsahu časovém vylučuje odpovědnost obce za škody způsobené závadným stavem chodníku. S tímto názorem stížnosti nelze souhlasiti.

Paragraf 37 obec. zřiz. ukládá obci ručení za škody způsobené zanedbáním povinností jejích v oboru místní policie. Podle § 28 bodu 3 obec. zřiz. náleží obci v oboru místní policie nejen (ve smyslu terminologie z let šedesátých — viz Boh. A 10.973/33) péče o udržování obecních komunikací, nýbrž i péče o bezpečnost a snadnost provozu na (veřejných) cestách v úbec. Je tedy tato místně-policejní povinnost obce zcela nezávislá na tom, kdo — zda obec či někdo jiný — je povinen tu kterou veřejnou komunikaci udržovati, a vztahuje se tedy i na chodníky tvořící součást veřejných komunikací, bez ohledu na to, zda povinnost udržovati chodník postihuje podle § 92 stav. řádu obec či ještě majitele domu. Poněvadž pak ručení uložené obci § 37 má svůj důvod v zanedbání povinností místně-policejních a nikoli v tom, že obec je povinna tu kterou komunikaci udržovati, je okolnost, koho podle § 92 stav. řádu postihuje povinnost chodník udržovati, irelevantní i pro otázku ručení obce podle § 37. Zda z titulu udržovací povinnosti, uložené § 92 stav. řádu majiteli domu, postihovala by odpovědnost za škody způsobené vadným stavem chodníku vedle obce snad také majitele domu, nemohl nss zkoumati, neboť tato otázka spadala by do kompetence řádných soudů (Boh. A 5529/26, 6603/27).

Žal. úřad shledává zanedbání místně-policejní povinnosti obce, zakládající její ručení podle § 37 obec. zřiz., v tom, že se nepostarala o odstranění závad ohrožujících snadnost a bezpečnost chůze na zmíněném chodníku příslušným policejním příkazem, vlastníku domu vydaným, a případným exekucním jeho provedením. Proti tomuto názoru stížnost brojí jenom poukazujíc na jeho důsledky, po jejím názoru nemožné. Poukazuje tu stížnost na to, že by obec ručila i za škodu způsobenou pozitivním jednáním jednotlivců, přičicím se policejním předpisům, což prý není možno přijmouti. K tomu dlužno však poznamenati, že obec skutečně takové ručení postihuje, ovšem předpokládajíc, že zanedbala nějakou povinnost jí uloženou v oboru místní policie, aby takovým jednáním svými policejními prostředky čelila. Ustanovení § 37 odst. 1 věta 2 nesvědčí proti tomuto názoru, nýbrž naopak názor ten jen potvrzuje, neboť ze slova »zejména«, uvozujícího onu druhou větu, je patrné, že zákonodárce nepokládá případ druhé věty za výjimku, nýbrž jen za důsledek všeobecné normy věty první, který uznal za nutno zvlášť uvést, poněvadž v tomto druhém případě je ručení obce vyloučeno, byl-li zjištěn pachatel. Pokud pak stížnost poukazuje na obtíže vyvolané tím, že není normy, jak škodu rozvrhnouti mezi obec a pachatele, stačí odkázati na to, co řečeno k obdobné námitce shora.

Č. 12.853.

Pojišťovací právo: * Skutečnost, že nem. pojišťovna vzala bez přihlášky zaměstnavatelovy jeho zaměstnance do své evidence, nezprošťuje zaměstnavatele sama o sobě povinnosti k náhradě podpůrného nákladu podle § 12 zák. čl. XIX:1907.

(Nález z 9. dubna 1937 č. 24.933/34.)

V ě c: Okr. nem. pojišťovna v Báňské Bystřici proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě ze 14. září 1934 o náhradě podpůrného nákladu.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem z 18. prosince 1924 předepsala okr. dělníky pojišťující pokladna v Báňské Bystřici podle § 12 zák. čl. XIX:1907 firmě Nástupce Ludevíta H. v Báňské Bystřici k náhradě náklad vzniklý jí onemocněním Vojtěcha Sch., ježž jmenovaná firma přihlásila k nemocenskému pojištění opožděně a po onemocnění. Výměr ten byl v pořadu instančním zrušen nař. rozhodnutím v podstatě z důvodu, že dnem potvrzení dělnické průkazky na slevu jízdného, t. j. dnem 28. května 1924, jednak na základě obsahu dat v dělnické průkazce Vojtěcha Sch. uvedených, jednak na základě vlastního seznání Jana H., oznámeného vedoucím úředníku pokladny, zvěděla stěžující si pojišťovna o pracovním poměru Vojtěcha Sch. a měla možnost vzít jej do evidence, což také učinila, jak vyplývá z potvrzení jejího na průkazce, což dlužno klásti na roveň přihlášení jmenovaného; ježto se tak stalo přede dnem jeho onemocnění, t. j. přede dnem 10. července 1924, nejsou v daném